

พระเถระรับอาราธนาแล้วก็ทำตามพระประสงค์โดยมีพระอานนท์และคณะเป็นคณปुरुกะ หลังจากสังฆกรรมสำเร็จแล้ว พระอานนท์ก็เดินทางกลับเมืองพิน แต่ก็ถึงแก่กรรมภาพที่เมืองแจ่ม ส่วนพระธาตุเล่าก็ได้แสดงปรากฏหารย์โปรดพญาเกือนา ทำให้พระองค์มีพระราชศรัทธามากยิ่งขึ้น ที่สั่งมาวาสที่มีพระพุทธรูปประทับยืนอยู่แล้วองค์ ๑ พญาเกือนาโปรดให้สร้างพระพุทธรูปประทับยืนเพิ่มเป็น ๓ องค์ องค์ ๑ ผินพระพักตร์ไปทางเหนือ องค์ ๑ หันไปทางใต้ ส่วนอีกองค์หันไปทางตะวันตก เมื่อจ.ศ. ๗๓๑ (พ.ศ. ๑๕๑๒) ต่อมาก็ได้อุทิศอุทยานของพระองค์ สร้างวัดสวนดอก หรือบุบผาราม ตามสุปินนิมิตรเสรีจในปี จ.ศ. ๗๓๓ (พ.ศ. ๑๕๑๔) เพื่อให้เป็นอารามที่อยู่สำราญของพระเถระ และคณะ เมื่อจะประดิษฐานพระบรมธาตุในพระเจดีย์ เพื่อต้องการทอดพระเนตรปรากฏหารย์ของพระธาตุอีกครั้งหนึ่ง พระองค์จึงถวายเมืองตากบุงชาคุมพระบรมธาตุตามคำขอของพระเถระ และโปรดให้ทีคิโส หรือทีพัสโสผู้เป็นหลานของพระเถระเองไปเป็นผู้รักษาเมืองตากแห่งนั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกสบาย ให้หมู่ญาติชาวสุโขทัยเดินทางมาบูชานมัสการพระธาตุได้ตามที่ต้องการ ต่อมาอีกไม่นานก็ได้สถาปนาพระมหาสุมนเถระ เป็นพระสุนัขวัดรัตนมหาสวามี และทรงอุปถัมภ์พระศาสนาด้วยการถวายภัตตาหารเป็นจำนวนมาก พระองค์สวรรคตเมื่อชนมายุได้ ๘๐ ปี พญาแสนเมืองมาผู้ราชบุตร ก็ได้เป็นเจ้าครองเชียงใหม่สืบมา ในรัชกาลของพระองค์มีเหตุการณ์พระศาสนาเกิดขึ้นหลายอย่าง ดังนี้

หลังจากที่พระมหาสุมนเถระ เป็นเจ้าอาวาสวัดสวนดอกได้ ๑๘ ปี ถึงแก่กรรมภาพ ในปี จ.ศ. ๗๕๘ (พ.ศ. ๑๕๓๙) แล้ว พระกุมารกัศสปรับตำแหน่งสืบมาได้ ๑๕ ปีแล้วก็มีกรรมภาพ พระมหานันทปัญญารับทอดตำแหน่ง และเห็นสิมาวัดสวนดอกเล็กเกินไป จึงปลูกใหม่ ท่านเป็นเจ้าอาวาสได้ ๑๕ ปี ก็มีกรรมภาพ เมื่อ จ.ศ. ๘๘๐ พญาแสนเมืองมาจึงโปรดให้พระพุทธรูปญาณ มาเป็นเจ้าอาวาสแทน เกิดมีวิวาทเรื่องสิมามากครั้งหนึ่ง พระพุทธรูปญาณเอง ก็ให้ความช่วยเหลือโจร พญาแสนเมืองมาไม่พอพระทัยจึงถอดเสียจากตำแหน่ง โปรดให้พระพุทธรูปคัมภีร์ จากวัดหมื่นชายมาเป็นสังฆนายกแทน ท่านดำรงตำแหน่งอยู่ได้ ๑๔ ปี ก็ถึงแก่กรรมภาพ

หลังจากนั้นการพระศาสนาก็ยุ่งเหยิง มูลศาสนาบอกว่า ตั้งแต่ปี จ.ศ. ๗๕๒ (พ.ศ. ๑๕๓๓) เป็นไป คณะสงฆ์แตกแยกกัน ที่สำคัญคือมีคณะภิกษุจากอยุธยา ๕ องค์ ซึ่งเคยไปศึกษาที่ลังกามีธรรมคัมภีร์เป็นหัวหน้า พร้อมด้วย ญาณมังคล พรหมกาม และมหาสวามีได้เดินทางมาเชียงใหม่ และกล่าวตำหนิข้อบกพร่องของคณะสงฆ์กลุ่มเดิม ด้วยเรื่องต่าง ๆ เป็นต้นว่าการครองจีวร การถือไม้เท้าออกบิณฑบาตร ซึ่งทั้งหมดขัดกับหลักพระวินัย มีการโต้วาทะกัน โดยพระธรรมไตรโลกเป็นตัวแทนคณะสงฆ์กลุ่มเดิม ฝ่ายชาวเมืองเล่า ก็แยกเป็นกลุ่ม กลุ่มชนชั้นปกครองสนับสนุนพวกกลุ่มใหม่ คงมีแต่พญาแสนเมืองมาเท่านั้นที่ยัง